

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu

Sławomir Pałka

BK-VII.0520.352.2026

Warszawa, 24 lipca 2026 r.

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr **18185** w sprawie *zwiększenia ochrony dzieci przed przemocą ze strony osób dorosłych stale przebywających w ich otoczeniu po rozstaniu rodziców*, którą złożył Pan Waldemar Sługocki, przedstawiam następujące informacje.

Ad 1

Formularze statystyczne nie wyodrębniają danych na temat przypadków przemocy wobec dzieci popełnianej przez osoby niebędące ich rodzicami, lecz pozostające w najbliższym otoczeniu rodzinnym. Mam nadzieję, że pomocne dla Pana Posła będą dane, którymi dysponuje Ministerstwo Sprawiedliwości. W załączeniu przekazuję:

- Sądy Rejonowe. Osądzeni według rodzajów przestępstw za czyny kwalifikujące się jako przemoc domowa (2023-2025) – załącznik nr 1;
- Sądy Okręgowe. Osądzeni według rodzajów przestępstw za czyny kwalifikujące się jako przemoc domowa (2023-2025) – załącznik nr 2;
- Pozbawienie, zawieszenie, ograniczenie władzy rodzicielskiej (2023-2025) - załącznik nr 3;
- Ewidencja wybranych spraw cywilnych dotyczących przemocy domowej w I instancji w sądach rejonowych (2023-2025) - załącznik nr 4;

- Ewidencja wybranych spraw cywilnych dotyczących przemocy domowej w II instancji w sądach okręgowych (2023-2025) - załącznik nr 5.

Ad 2, 3, 7

Ministerstwo Sprawiedliwości przykładą dużą wagę do zwiększenia ochrony dzieci przed przemocą. W kwietniu 2024 r. został powołany *Zespół ds. analizy zdarzeń, na skutek których małoletni poniósł śmierć lub doznał ciężkiego uszczerbku na zdrowiu*. Jest on organem pomocniczym Ministra Sprawiedliwości.

Składa się z siedmiu stałych ekspertów: po jednym z dziedziny prawa, pediatrii, psychologii, psychiatrii, pedagogiki, socjologii oraz pracy socjalnej albo resocjalizacji. Zespół analizuje przypadki przemocy ze strony rodziców lub opiekunów, gdy skutkiem jest śmierć lub ciężki uszczerbek na zdrowiu dziecka.

Efektom analizy są raporty, które zawierają rekomendacje dla organów lub instytucji oraz propozycje wydania lub zmiany aktów normatywnych.

Zespół dokonał dotychczas analizy czterech zdarzeń. Można się z nimi zapoznać na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości pod linkiem:

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/raporty>

Zespół rekomendował opracowanie dla pracowników socjalnych, asystentów rodziny i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, poziomów ryzyka krzywdy dla dzieci (poziom wysoki, średni, niski), w formie opisowej – jako standardów analizy sytuacji dziecka w rodzinie. Wskazywał, że poziomy te powinny uwzględniać czynniki ryzyka poważnej krzywdy dziecka takie, jak np. pozbawienie opiekuna praw rodzicielskich, umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej, nadużywanie przez rodzica/opiekuna alkoholu lub innych środków psychoaktywnych, nadzór kuratora nad wykonywaniem władzy rodzicielskiej, problemy opiekuńczo-wychowawcze w rodzinie, informacje o częstej zmianie partnerów lub o nowym partnerze matki dziecka.

Poziom ryzyka krzywdzenia dziecka powinien być oceniany na podstawie szacowania, czy występują czynniki ryzyka, a jeśli tak, to ile ich jest. Na tej podstawie, w indywidualnym planie pomocy rodzinie, należy określić intensywność monitorowania sytuacji rodziny oraz rodzaje wsparcia i działania, jakie należy podjąć na rzecz ochrony dziecka. Zespół wskazywał, że w rodzinach z rozpoznanym wysokim poziomem ryzyka krzywdy dziecka winno się zintensyfikować wizyty służb monitorujących i wspierających rodzinę. Należy wzmocnić działania podejmowane we współpracy z sądem rodzinnym, policją, oświatą, ochroną zdrowia i innymi służbami. Zespół rekomenduje również każdorazowe występowanie do sądu rejonowego z wnioskiem o wydanie zarządzeń opiekuńczych, jeśli zachodzą przesłanki z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, także o przyznanie rodzinie asystenta rodziny.

Wyszczególnienie działań podejmowanych przez właściwe organy lub instytucje w wyniku realizacji zaleceń Zespołu zostało sporządzone przez Pełnomocniczkę Rządu do spraw Równego Traktowania. Dostępne jest na stronie internetowej Sejmu jako odpowiedź na dezyderat nr 3 Komisji do spraw Dzieci i Młodzieży, pod linkiem:

<https://www.sejm.gov.pl/Sejm10.nsf/agent.xsp?symbol=DEZYDERST&NrKadencji=10&KodKom=DIM>

Ponadto w Ministerstwie Sprawiedliwości trwają prace nad nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich. Nowelizacja przewiduje m.in. wprowadzenie lokalnych analiz zdarzeń, których celem powinno być sporządzenie rzetelnej diagnozy sytuacji oraz przygotowanie planu zmian na rzecz doskonalenia lokalnego systemu ochrony dzieci.

Ad 4-6

Ministerstwo Sprawiedliwości dostrzega potrzebę zapewnienia wyższego poziomu przepływu informacji pomiędzy organami pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia, policji i wymiaru sprawiedliwości. Wymiana informacji napotyka trudności natury proceduralnej i technologicznej, na co w raportach wskazuje także Zespół do spraw analizy

zdarzeń. Ministerstwo Sprawiedliwości podjęło więc prace nad stworzeniem Centralnego Systemu Teleinformatycznego, mającego na celu:

- gromadzenie w jednym miejscu informacji o osobach pokrzywdzonych przemocą domową, w szczególności małoletnich;
- ułatwienie wymiany informacji między wszystkimi uczestnikami systemu;
- przeciwdziałanie i reagowanie na przemoc, także w przypadku zmiany miejsca zamieszkania osoby pokrzywdzonej;
- skrócenie czasu reakcji na potrzebę zapewnienia ochrony osobom doznającym agresji;
- zwiększenie efektywności interwencji podejmowanych przez uprawnione podmioty.

Centralny System Teleinformatyczny umożliwi pełną digitalizację czynności wykonywanych przez podmioty zaangażowane w przeciwdziałanie i reagowanie na przemoc wobec małoletnich. Dzięki temu informacje o zdarzeniach, które dotyczą danej osoby, będą widoczne dla osób uprawnionych w czasie rzeczywistym. Pozwoli im to na szybki dostęp do danych niezbędnych do oceny sytuacji danej osoby i podjęcie adekwatnej reakcji. System będzie też umożliwiał identyfikację sytuacji potencjalnie niebezpiecznych. Zmniejszy to ryzyko przeoczenia sygnałów, które mogą świadczyć o zagrożeniu zdrowia i życia osoby doznającej przemocy.

Założenia systemu są tworzone z myślą o wsparciu osób, które najczęściej doświadczają przemocy w swoim środowisku domowym, zwłaszcza dzieci. Jego uruchomienie nie tylko skróci czas niezbędny do podjęcia działań ochronnych wobec osób doznających ataków agresji. Zwiększy także efektywność interwencji podejmowanych przez uprawnione podmioty. Celem strategicznym jest znaczące ograniczenie skali przemocy wobec małoletnich.

Nad utworzeniem Centralnego Systemu Teleinformatycznego pracują przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Cyfryzacji, Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Edukacji, Ministerstwa

Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Komendanta Głównego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej, Prokuratury Krajowej oraz Urzędu do spraw Cudzoziemców. W pracach uczestniczą również eksperci i przedstawiciele instytucji, które działają na rzecz zapobiegania krzywdzeniu małoletnich. Do końca 2026 roku mają zostać opracowane założenia projektów legislacyjnych oraz założenia techniczne systemu.

Sprawność funkcjonowania systemu ochrony i wsparcia dzieci ma zapewnić również powołany w Ministerstwie Sprawiedliwości Zespół do spraw Ochrony Małoletnich. To opiniodawczo-doradczy organ Ministra Sprawiedliwości, do którego zadań należy:

- opracowywanie:
 - Krajowego Planu Przeciwdziałania Przemocy na szkodę Małoletnich,
 - Krajowego Planu Przeciwdziałania Przestępstwom Przeciwko Wolności Seksualnej i Obyczajności na szkodę Małoletnich;
- analiza rozwiązań prawnych mających na celu ochronę małoletnich przed
- krzywdzeniem oraz inicjowanie zmian przepisów w tym zakresie;
- sporządzanie sprawozdań z realizacji:
 - Krajowego Planu Przeciwdziałania Przemocy na Szkodę Małoletnich;
 - Krajowego Planu Przeciwdziałania Przestępstwom Przeciwko Wolności Seksualnej i Obyczajności na szkodę Małoletnich;
- przygotowywanie wytycznych do opracowania standardów ochrony małoletnich i ich aktualizacja w odstępach dwuletnich.

Z wyrazami szacunku

Sławomir Pałka

/podpisano elektronicznie/